

MEMORANDUM
VLAAMSE VERKIEZINGEN 2009 - 2014
**INZETTEN OP EEN GROEIPLAN
VOOR DE SOCIAL PROFIT**

VERENIGING VOOR SOCIAL
PROFIT ONDERNEMINGEN VZW

Kolonel Bourgstraat 122 bus 4, 1140 Brussel
Tel +32 (0)2 739 10 71, Fax +32 (0)2 736 75 06
info@verso-net.be, www.verso-net.be

De Vereniging voor Social Profit Ondernemingen (Verso) is de intersectorale werkgeversorganisatie voor de socialprofitsector in Vlaanderen. Verso groepeert twintig federaties en is erkend als interprofessionele gesprekspartner in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). In het Vlaamse Gewest realiseren 12.500 private en publieke vestigingen 327.000 arbeidsplaatsen in de belangrijkste activiteitstakken van de social profit. Dit stemt overeen met bijna 16% van de totale loontrekkende werkgelegenheid in 8% van het totaal aantal vestigingen in Vlaanderen.

INZETTEN OP EEN GROEIPLAN VOOR DE SOCIAL PROFIT

Synthesetekst memorandum 2009-2014

INZETTEN OP EEN GROEIPLAN VOOR DE SOCIAL PROFIT

Vlaanderen heeft een goed uitgebouwde sociale dienstverlening die via een efficiënte taakverdeling tussen publieke en private actoren een zorgzame samenleving mogelijk maakt. Economische, politieke en sociale verschuivingen zetten dit model echter onder druk. Het mens- en maatschappijgericht engagement van de social profit kan enkel verwezenlijkt worden door intensieve samenwerking met alle stakeholders. Verso wil met haar memorandum voor de Vlaamse verkiezingen van 7 juni 2009 zes prioritaire aandachtspunten op de agenda plaatsen om ons socialprofitmodel te versterken:

1. Een masterplan om de prangende vraag naar jobs vanuit de social profit op te vangen met aandacht voor: imago-versterking, competentiebeleid en loopbaanbeleid. Verso vraagt het uitbreiden van de tewerkstellingspremie voor vijftigplussers naar de social profit en een versterking van de inspanningen voor diversiteit op de werkvloer. Dat veronderstelt ook een actieve betrokkenheid van de sector bij de regie van de arbeidsmarkt.
2. Maatschappelijke evoluties creëren nieuwe behoeften. Tijdens deze groeifase blijven toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid de voornaamste doelen. De socialprofitsectoren zijn al langer vragende partij voor een meerjarenbegroting die uitgaat van deze berekende groei. Het wegwerken van de wachtlijsten is hierbij prioritair. Verso is van oordeel dat de groeitrend van de voorbije legislatuur minstens moet worden volgehouden.
3. Het sociaal ondernemerschap staat onder druk. Dienstverleners uit de social profit kunnen hun maatschappelijke taken slechts vervullen indien de overheid haar verantwoordelijkheid neemt op het vlak van rechtszekerheid, bestuursvrijheid, administratieve matiging en sluitende financiering. De socialprofitsector vraagt ook een alerte houding ten opzichte van vermarkting zodat de gebruiker centraal blijft staan.
4. Onze gezondheidszorg is nu al een speerpunt van technologische ontwikkeling. Maar innovatie omvat meer dan technologie alleen. Verso pleit voor voldoende ondersteuning voor technologische innovatie in alle sectoren en het opentrekken van innovatie naar procesvernieuwing en sociale innovatie. Inzetten op innovatie vraagt bovendien investeringen op managementniveau.
5. Niet minder dan 16 procent van de Vlaamse werkgelegenheid wordt al gerealiseerd in de social profit. Verso vraagt dat de Vlaamse regering erover waakt dat de structuren van het interprofessioneel sociaal overleg het soortelijk gewicht van de socialprofitsector erkennen. Daarnaast is het cruciaal dat de werkgevers in de deelsectoren hun expertise kunnen inbrengen tijdens het vastleggen van de beleidskeuzes.
6. Europa heeft belangrijke dossiers in de steiger staan die een directe impact zullen hebben op de socialprofitdienstverlening in Vlaanderen. Het is essentieel dat Vlaamse beleidsmakers proactief de Europese inspanningen opvolgen. Bestaande partnerschappen en instrumenten moeten versterkt worden.

WOORD VOORAF

De steile groei van de socialprofitsector verbaast niemand nog. Tussen 1995 en 2005 is de werkgelegenheid in de sector gestegen met 51 procent tegen de achtergrond van een nettobanengroei in Vlaanderen van 14 procent. Socialprofitondernemingen genereren 13 procent van het bruto binnenlands product in Vlaanderen. De socialprofitdiensten worden daarbij gemiddeld voor 23 procent gefinancierd door andere bronnen dan de overheid, zoals eigen bijdragen van gebruikers. Bovendien neemt de social profit heel wat diensten en producten af uit andere sectoren en zorgt ze dus ook indirect voor de creatie van toegevoegde waarde en tewerkstelling. In internationale benchmarkstudies, zoals het *Global Competitiveness Report* van het *World Economic Forum*, is het trouwens dankzij de goede scores voor onze socialprofitdiensten dat België erop vooruitgaat.

De financiële en economische crisis maakt het beschermen van onze welvaart en welzijn meer dan ooit tot een absolute topprioriteit. Het internationale karakter van de crisis vereist actie op alle beleidsniveaus en -domeinen. Vlaanderen staat dan ook voor de dubbele uitdaging om te komen tot een innovatiedreven kenniseconomie die in een globaliserende wereld voldoende concurrentieel is én tegelijkertijd een solidaire en zorgzame samenleving kan garanderen en uitbouwen. Het komt erop aan ons sociaal model te bestendigen en waar nodig aan te passen met aandacht voor nieuwe sociodemografische en technologische uitdagingen.

Het Pact 2020 en het platform van Vlaanderen in Actie bevatten heel wat doelstellingen die hiertoe een aanzet bieden. Concrete engagementen moeten het zorgaanbod sluitend maken, armoede en sociale uitsluiting bestrijden, het verenigingsleven versterken en de levenskwaliteit verbeteren. Voor Verso is de opvolging van dit toekomstpact een zeer grote uitdaging die ze samen met de Vlaamse regering wenst aan te gaan.

De verdere ontwikkeling van de socialprofitsector moet op effectieve en efficiënte wijze een antwoord bieden op de toenemende behoeften aan preventie, zorg, gemeenschapsvorming en educatie. Een krachtige en flexibele socialprofitsector veronderstelt vanwege de Vlaamse overheid beleidsmaatregelen op heel wat domeinen. Voor Verso zal de Vlaamse regering 2009-2014 beoordeeld worden op de vorderingen binnen zes prioritaire thema's.

1. *JOBCREATIE IN DE SOCIAL PROFIT*

De social profit is al jaren een sterke werkgever. Verwacht wordt dat deze arbeidsintensieve sectoren nog zullen groeien. In het Vlaams Gewest werken 327.000 werknemers in één van de socialprofitsectoren. Op basis van de recentste regionale projecties op middellange termijn van het Federaal Planbureau raamt Verso dat er in het Vlaams Gewest 65.600 banen (werknemers en zelfstandigen) zullen bijkomen in de socialprofitsectoren. Tussen 1 januari 2007 en 31 december 2013 zal de gezondheids- en welzijnszorg 54.800 nieuwe jobs creëren (+2,7 procent per jaar). De socioculturele sector en de kunstensector nemen 10.800 jobs voor hun rekening (+3,7 procent per jaar). Ter vergelijking: het Planbureau voorspelt een gemiddelde groei van 1,2 procent per jaar voor de gehele Vlaamse economie. Ongeveer een kwart van de bruto werkgelegenheidsgroei in het Vlaams Gewest wordt gerealiseerd door de social profit. Deze cijfers houden geen rekening met een vertraagde economische groei door de crisis, maar de tewerkstelling in de socialprofitsector is traditiegetrouw minder conjunctuurgevoelig. Als we nog maar denken aan de toenemende zorgvragen door de vergrijzing, is het duidelijk dat we meer mensen aan het werk moeten krijgen in de social profit.

Bovendien blijkt uit onderzoek (L. Sels e.a., 2008) dat de social profit één van de sectoren is die kraakt onder de demografische druk. Het aantal oudere werknemers in bijvoorbeeld de private gezondheids- en welzijnsector verdubbelt van 9 procent in 1997 naar 19 procent in 2006. Momenteel behoort al 21 procent van de loontrekkenden in het geheel van de socialprofitsectoren tot de leeftijdsgroep van de 50 tot 64-jarigen, wat overeenkomt met iets meer dan 76.000 personen (bron: Vlaamse Arbeidsrekening, 2007).

Op de Vlaamse arbeidsmarkt worden de socialprofitsectoren dus geconfronteerd met een dubbele uitdaging: zullen onze ondernemingen voldoende geschikte arbeidskrachten vinden om zowel de uitbreiding van onze dienstverlening te realiseren alsook de vervanging van de uittredende personeelsleden op te vangen? Op een arbeidsmarkt die krap blijft – zelfs bij een tegenvallende economische conjunctuur – is dit geen evidentie. Daarom is er volgens Verso nood aan een meer-sporenstrategie.

DE AANTREKKINGSKRACHT VAN SOCIALPROFIT- BEROEPEN VERHOGEN

De beeldvorming over socialprofitberoepen moet heel wat positiever. Socialprofitwerknemers halen doorgaans veel voldoening uit hun job. Veel geciteerde troeven zijn de persoonlijke dimensie en de maatschappelijke waardering van socialprofitactiviteiten, de positionering inzake loon- en arbeidsvoorwaarden, het voordeel van een job in eigen streek en de relatief hoge werkzekerheid.

Toch kampt de sector nog altijd met een slecht imago. Om zowel jongeren en hun ouders als werkzoekenden te overtuigen van de troeven van een job in de socialprofitsector moet de overheid in samenspraak met de sector investeren in de aantrekkelijkheid van de social profit.

MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR DE KNELPUNT- BEROEPEN

Een derde van de beroepen in socialprofitsectoren zijn te beschouwen als knelpuntberoepen volgens de definitie van VDAB. Dit geeft aan hoe nijpend het probleem van het vinden van voldoende arbeidskrachten is.

Daarom is het cruciaal dat de transparantie van de Vlaamse arbeidsmarkt wordt verhoogd zodat er een betere matching tussen en vraag en aanbod tot stand komt. Dit moet onder meer tot uiting komen in een sterkere koppeling tussen competenties van jongeren en werkzoekenden enerzijds en de huidige en toekomstige vacatures anderzijds.

EN OPENHEID VOOR KANSENGROEPEN

Ook in de social profit wordt er hard gewerkt aan evenredige arbeidsdeelname en diversiteit op de werkvloer. We verwijzen bijvoorbeeld naar de acties die kansen bieden aan allochtonen en jongeren uit het deeltijds onderwijs in het kader van het intersectoraal akkoord, de sectorconvenant en het generatiepact.

Ook binnen de *taskforce diversiteit* van VIVO (Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit) komen vertegenwoordigers van de sector, de overheid en zelforganisaties samen om concrete acties voor de instroom van kansengroepen op te stellen. We verwijzen hierbij naar de *Tien aanbevelingen voor sector en beleid* van deze taskforce. Bij wijze van voorbeeld halen wij hieruit aan: het belang om de verschillende sectoren uit de social profit een plaats te geven op jobbeurzen en banenmarkten, het organiseren van bezoeken aan socialprofitorganisaties voor leerlingen (lager) secundair onderwijs en het verduidelijken van trajecten in het secundair en hoger onderwijs die naar de sociale sectoren leiden. We zien deze openheid voor kansengroepen trouwens ook terugkomen in de vele diversiteitsplannen binnen socialprofitondernemingen.

VERSO KIEST RESOLUUT VOOR DIVERSITEIT OP DE WERKVLOER VIA PARTICIPATIE IN JOBKANAAL. DANKZIJ DE ACTIEVE MEDEWERKING VAN DE LEDENFEDERATIES WERPT DIT DUIDELIJK ZIJN VRUCHTEN AF. VERSO IS DAN OOK VRAGENDE PARTIJ VOOR HET VERSTERKEN VAN DE DIVERSITEITSINITIATIEVEN BINNEN DE SOCIAL PROFIT.

MET BETREKKING TOT DE VLAAMSE TEWERKSTELLINGSPREMIE VOOR VIJFTIGPLUSERS IS VERSO VAN OORDEEL DAT OOK DE SOCIALPROFITSECTOREN HIERVOOR IN AANMERKING MOETEN KOMEN. BINNEN DE BESTAANDE SUBSIDIESTELSELS WORDEN SOCIALPROFITONDERNEMINGEN EVENZEER GECONFRONTEERD MET HET PROBLEEM VAN DE HOGE LOONKOST DIE EEN DREMPEL VORMT VOOR HET AANWERVEN VAN VIJFTIGPLUSERS. VERSO DRINGT DAN OOK AAN OP EEN DEBAT OM DIT DOSSIER TE DEBLOKKEREN.

Ten slotte wijst Verso erop dat tal van socialprofitondernemingen in diverse subsectoren belangrijke actoren zijn die de diversiteit op de arbeidsmarkt stimuleren.

ZO BIEDT DE SOCIALE ECONOMIE VOLWAARDIGE TEWERKSTELLING AAN LAAGGESCHOOLDE WERKLOZEN, LANGDURIG WERKLOZEN EN ARBEIDSGEHANDICAPTEN. IN HET BIJZONDER BENADRUKT VERSO HET BELANG VAN DE DECRETALE VERANKERING VAN DE BESCHUTTE EN SOCIALE WERKPLAATSEN DIE IN DE LOOP VAN DEZE NIEUWE LEGISLATUUR GEREALISEERD MOET WORDEN.

Voor de groeiende nood aan afstemming tussen trajecten naar werk enerzijds en welzijns- en gezondheidsdiensten anderzijds zijn socialprofitondernemingen relevante partners.

De socioculturele sector is dan weer een belangrijke speler op vlak van competentieontwikkeling en activering van kansengroepen.

VERSO VRAAGT EEN ACTIEVE BETROKKENHEID VAN DEZE SECTOREN BIJ DE REGIE VAN DE VLAAMSE ARBEIDSMARKT, WAARBIJ EEN VERDERE REGIONALISERING VAN HET DOELGROEPENBELEID NOODZAKELIJK IS.

VIA EEN DOORGEDREVEN COMPETENTIEBELEID

Dit is een brandend actuele thematiek (cf. competentieagenda) die voor de socialprofitsectoren dient vertaald te worden in een breed spectrum aan maatregelen.

De inhoud van socialprofitberoepen (taken, verantwoordelijkheden, ...) moet omgezet worden in een duidelijke olijsting van vereiste competenties. Deze beroepsprofielen zijn nodig om het onderwijs- en opleidingsaanbod af te stemmen op de arbeidsmarkt.

DOOR AANDACHT VOOR LANGER WERKEN, LOOPBAANBELEID EN WERKBAARHEID

Naast het verzekeren van de instroom van gekwalificeerde medewerkers moeten we er ook alles aan doen opdat de werknemers die al voor de social profit gekozen hebben zo lang mogelijk aan de slag blijven. Langer werken is niet alleen een noodzaak voor de financiering van onze welvaartsstaat, we hebben alle handen nodig om dagelijks de diensten te kunnen bieden waar de bevolking om vraagt.

Een grondige analyse van de evolutie van het aantal vijftigplussers in de socialprofitsectoren moet duidelijkheid scheppen over de vorderingen in dit dossier. Werpen de genomen maatregelen hun vruchten af? In het kader van een gewijzigde arbeidsmarktcontext is een kritische bevraging van de stelsels inzake eindeloopbaanmaatregelen, tijdskrediet en arbeidsduurregelingen noodzakelijk.

Het werkbaarheidsverhaal is bovendien een zaak voor alle werknemers. Lessen uit de werkbaarheidsmonitor van SERV-STV kunnen helpen om deze evolutie op te volgen en een gericht beleid en concrete acties sturen.

Het globale werkbaarheidsbeleid heeft als opdracht een continue beschikbaarheid van voldoende arbeidskrachten gedurende een volledige loopbaan mogelijk te maken.

WERKBAARHEIDSMATREGELEN MOETEN STEEDS EEN POSITIEF NETTO-EFFECT HEBBEN OP DE OMVANG VAN HET BESCHIKBARE PERSONEELSBESTAND. DAARBIJ MOETEN DE KOSTPRIJS EN DE ORGANISATORISCHE ROMPSLOMP BINNEN DE PERKEN GEHOUDEN WORDEN.

De socialprofitsector kent heel wat vlakke loopbanen. Het zoeken naar perspectieven voor loopbaanontwikkeling en -transities verdient onze verdere aandacht. Het aanreiken van doorgroei- en heroriënteringsmogelijkheden is niet alleen een belangrijke factor om langer werken mogelijk te maken, maar ook om nieuwe doelgroepen – zoals herintredende personen – aan te spreken. Daarom is de Vlaamse socialprofitsector vragende partij voor een beleid dat mensen wegwijs maakt in de markt van de loopbaandienstverlening in partnerschap met VDAB.

2. MAATSCHAPPELIJKE BEHOEFTE VERTALEN IN MEERJARENPROGRAMMATIE

Ook langetermijnprognoses tot 2050 (bijvoorbeeld van de studiec commissie voor de vergrijzing en van het HIVA) voorspellen dat de socialprofitdiensten zullen groeien. Dit kan verklaard worden op grond van een reeks demografische en maatschappelijke evoluties: vergrijzing, wijzigende gezinsverbanden, toenemende activiteitsgraden, andere tijdsbestedingspatronen, hogere eisen van een mondige bevolking, wetenschappelijke en technologische vooruitgang, nieuwe vormen van arbeidsorganisatie, beleidskeuzes, ...

DEZE EVOLUTIES HEBBEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GEVOLGEN VOOR HET BREDE PAKKET VAN DIENSTEN DAT DOOR SOCIALPROFITSECTOREN WORDT AANGEBODEN. DIT AANBOD MOET NIET ALLEEN TOEREIKEND EN TOEGANKELIJK BLIJVEN, OOK KWALITEIT EN BETAALBAARHEID ZIJN CRUCIALE UITDAGINGEN. TIJDENS DEZE GROEIFASE MOETEN WE STEEDS DE EFFECTIVITEIT EN EFFICIËNTIE VAN DE DIENSTVERLENING VERDEDIGEN

IMPACT VAN SOCIODEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN WETENSCHAPPELIJK INSCHATTEN

Er is nood aan meer wetenschappelijk onderzoek over de effecten van de aangehaalde sociodemografische ontwikkelingen. Zo kunnen we de impact op de dienstverlening op (middel)lange termijn inschatten en gepaste acties ondernemen. Bij wijze van voorbeeld vermelden we hier de gevolgen van vergrijzing en stijgende zorgbehoefte voor de ouderenzorg en de gevolgen van ontgroening en veranderende gezinssamenstellingen en tijdsbestedingspatronen voor de kinderopvang. Overheid en partners moeten de budgetten vrijmaken voor onderzoek naar de vereiste uitbreiding van de socialprofitsectoren en ramingen van de budgettaire kostprijs.

MEERJARENPROGRAMMATIES TOT OP SECTORAAL NIVEAU

Voor de verschillende sectoren van de social profit zal de verdere groei en ontwikkeling geënt moeten worden op objectieve en haalbare doelstellingen die wetenschappelijk onderbouwd en maatschappelijk aanvaard zijn. Deze onderzoeksresultaten moeten op de politieke agenda komen zodat de bevoegde overheden gefundeerde beleidskeuzes kunnen maken. Een realistische inschatting van de impact van deze sociodemografische ontwikkelingen is immers meer dan een mechanische oefening op basis van bepaalde sociodemografische vooruitzichten. Ook het gedrag van mensen en de waarden en normen in de samenleving spelen een belangrijke rol. Beleidskeuzes moeten dus niet alleen 'volgen' maar ook 'sturen'.

VOOR VERSO BETEKENT DIT DAT TRANSPARANTE EN COHERENTE MEERJARENPLANNINGEN MOETEN UITGEWERKT WORDEN OP SECTORAAL NIVEAU. DEZE ZULLEN ONS TOELATEN OM OP EEN ADEQUATE WIJZE AAN DE MAATSCHAPPELIJKE BEHOEFTE TE BEANTWOORDEN WAARBIJ DE GEKENDE PROBLEMATIEK OP HET VLAK VAN WACHTLIJSTEN MOET WORDEN MEEGENOMEN. VOOR EEN CORRECTE INSCHATTING VAN DE BEHOEFTE IN DE VERSCHILLENDE DEELSECTOREN VERWIJZEN WE NAAR DE VERKIEZINGSMEMORANDA VAN ONZE LEDENFEDERATIES.

Bovendien is onderlinge afstemming tussen beleidsdomeinen een kritische voorwaarde voor succes. Pact 2020 voorziet daarom extra inspanningen voor de ouderenzorg, de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de bijzondere jeugdzorg om het voeren van een inclusief beleid mogelijk te maken.

UITSTIPPELEN VAN EEN GROEIPAD IN DE MEERJAREN-BEGROTING

De meerjarenprogrmmatie van de socialprofitdiensten moet leiden tot een groeipad binnen de geconsolideerde meerjarenbegroting van de Vlaamse overheid. Rekening houdend met de omgeslagen economische omstandigheden vraagt Verso aan de nieuwe Vlaamse regeringspartners om de jaarlijkse uitgavengroei van de vorige legislatuur minstens te evenaren.

DE OVERHEID DOET ER GOED AAN OM DE ECONOMISCHE CRISIS TEGEN TE GAAN DOOR HET BEDRIJFSLEVEN TE STIMULEREN, MAAR DE MAATSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN VOOR DE SOCIALPROFITDIENSTVERLENING VRAGEN OOK DRINGENDE ACTIE. VOOR VERSO IS DIT EEN EVENWAARDIGE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE OVERHEID ALS HET GEVEN VAN IMPULSEN VOOR ECONOMISCH HERSTEL.

3. RUIMTE VOOR SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP

3.1 De socialprofitsectoren zijn belangrijke initiatiefnemers voor tal van maatschappelijke diensten en nemen daarbij veel cruciale taken op die buiten de werking van de (bevoegde) overheid en de commerciële markt vallen.

Vanuit een persoons- en behoeftengerichte benadering geven socialprofitondernemingen een passend antwoord op maatschappelijk erkende noden en behoeften. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan het realiseren van een brede toegankelijkheid van de dienstverlening. De organisaties waken over de hoge kwaliteit van de diensten, maar dit vergt naast regelgeving vooral ook overleg en samenwerking met overheidsadministraties en koepels.

VERSO ROEPT DE VLAAMSE REGERING OP OM HET SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP VAN DE PRIVATE EN PUBLIEKE SOCIALPROFITORGANISATIES OP EEN DUURZAME MANIER TE BEVORDEREN. DE SOCIALPROFITSECTOREN MOETEN DE NODIGE KANSSEN EN STIMULANSEN KRIJGEN ZODAT ZE HUN MAATSCHAPPELIJKE OPDRACHT OP EEN PROFESSIONELE WIJZE KUNNEN VERVULLEN. DIT VERONDERSTELT RECHTSEKERHEID OP LANGERE TERMIJN EN VOLDOENDE BESTUURSVRIJHEID OM DE OPDRACHTEN DIE DE OVERHEID DE SECTOR TOEVERTRouWT OP TE NEMEN.

3.2 Binnen zo'n kader dient de overheid in een integrale financiering te voorzien (via subsidies, vastgelegde cliëntbijdragen of andere afdwingbare inkomsten) voor de opdrachten die ze aan de social profit toevertrouwt. Elk financieringssysteem moet ook toelaten – met respect voor de autonomie van de initiatiefnemers – kostendekkend te werken. Nu al werkt men in vele sectoren met ontoereikende budgetten. Veel ondernemingen moeten noodzakelijke investeringen uitstellen en werken noodgedwongen met afgeschreven materiaal. Deze onderfinanciering dreigt de toegankelijkheid van de dienstverlening in gevaar te brengen omdat het aandeel van de klanten in de kosten stijgt.

VERSO WIJST EROP DAT DE FINANCIËLE SLAGKRACHT VAN HEEL WAT GESUBSIDIEERDE ORGANISATIES SLINKT. WE ZIJN BEZORGD OVER HET FEIT DAT DE SUBSIDIERING IN VEEL SECTOREN DE STIJGENDE KOSTEN ONVOLDOENDE VOLGT. BOVENDIEN MOETEN DE ONDERNEMINGEN DOOR NIEUWE REGELGEVING VOLDOEN AAN STEEDS MEER VERPLICHTINGEN, ZONDER DAT HIER EEN FINANCIËLE COMPENSATIE TEGENOVER STAAT.

VERSO VRAAGT DAAROM TERUGHOUDENDHEID BIJ DE OPMAAK VAN NIEUWE WETGEVING EN EEN VERLICHTING VAN DE ADMINISTRatieve LASTEN. NIEUWE ADMINISTRatieve VERPLICHTINGEN MOETEN OOK GEPAARD GAAN MET DE NODIGE ONDERSTEUNING DOOR DE BEVOEGDE OVERHEIDSORGANEN.

3.3. Het vrijwilligerswerk is een onmisbare pijler van een solidaire samenleving. De uitvoering van de wetgeving die een basisbescherming voor de vrijwilligers moet bieden is over de verschillende federale, provinciale en gemeenschapsniveaus heen te verwarrend. Het is alvast positief dat het voorontwerp van decreet betreffende het vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin de lacunes in het decreet van 1994 probeert te dichten.

VERSO VRAAGT DAT DE VLAAMSE REGERING IN OVERLEG MET DE SECTOR SNEL WERK MAAKT VAN DE NOODZAKELIJKE UITVOERINGSBESLUITEN VOOR HET VRIJWILLIGERS-DECREET. EEN NIEUWE REGELGEVING MAG ECHTER NIET LEIDEN TOT OVERDREVEN ADMINISTRatieve VERPLICHTINGEN VOOR DE VRIJWILLIGERS EN HUN ORGANISATIES.

3.4 De Vlaamse regering, de sociale partners en het middenveld engageerden zich in het Pact 2020 voor een kwaliteitsvolle dienstverlening in de social profit. Ook voor de toekomst blijven solidariteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid de sleutelwoorden van dit beleid.

Verso is van oordeel dat socialprofitondernemingen vanuit hun organisatiestructuur bijzonder goed uitgerust zijn om bij te dragen tot de realisatie van deze doelstelling. Ze doen dit met de grootste zorg voor een efficiënt en doeltreffend beheer van de beschikbare middelen. Bovendien zijn socialprofitondernemingen rechtstreeks gericht op de belangen van de gebruiker en eventuele financiële overschotten worden opnieuw geïnvesteerd in de maatschappelijke dienstverlening.

VERSO VRAAGT DAT DE VLAAMSE REGERING IN HAAR REGELGEVEND KADER DE UITGANGSPUNTEN VAN TOEGANKELIJKE, KWALITATIEVE EN BETAALBARE DIENSTVERLENING VOLDOENDE BEWAAKT EN DE MEERWAARDE VAN DE SOCIALPROFITONDERNEMINGEN ERKENT EN ONDERSTEUNT. DIT BETEKENT OOK DAT ALLE PARTNERS EEN ALERTE HOUDING AANNEMEN TEGENOVER PRIVATISERING EN MARKTWERKING IN DE DIENSTVERLENING OP HET VLAK VAN GEZONDHEID, WELZIJN EN SOCIOCULTURELE DIENSTEN. ELK NIEUW INITIATIEF DAT VERDERE VERMARKTING IN DE HAND WERKT, MOET WORDEN GETOETST AAN EEN VISIE WAARIN DE BELANGEN VAN DE GEBRUIKER/CLIËNT/PATIËNT CENTRAAL STAAN.

4. MEER MOGELIJKHEDEN VOOR INNOVATIE, ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Om van Vlaanderen een topregio te maken, hebben de Vlaamse overheid, het bedrijfsleven en de kenniscentra zich in 2003 geëngageerd voor het *Innovatiepact*. Daarin onderschreef Vlaanderen de Lissabondoelstellingen om tegen 2010 minstens 3 procent van het bruto regionaal product te investeren in onderzoek en ontwikkeling. De social profit kan en mag in deze dynamiek niet achterwege blijven! Innovatie moet immers de uitdaging zijn voor alle maatschappelijke domeinen.

In 2006 formuleerde de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) zes strategische clusters. Twee daarvan spitsen zich toe op de gezondheidssector: enerzijds *ICT en Gezondheidszorg* (o.a. e-health en het elektronisch medisch dossier) en anderzijds *Gezondheidszorg, Voeding, Preventie en Behandeling* (translationeel onderzoek en een onderzoeksplatform voor voeding en gezondheid). Verso onderschrijft de visie dat Vlaanderen op dit terrein een leidende rol moet spelen. Onze gezondheidszorg beschikt over heel wat troeven om deze leidersrol op te nemen. Maar we moeten er wel over waken dat technologische innovatie leidt tot een merkbare kwaliteitsverbetering waarin de cliënt centraal staat.

Verso pleit ervoor de mogelijkheden van technologische innovatie niet te beperken tot de gezondheidssector maar ook open te trekken naar de welzijnssectoren, de aangepaste tewerkstelling en de socioculturele organisaties. Goed en efficiënt gebruik van technologie kan de positie van de social profit sterk ondersteunen. Ook de socialprofitdienstverlening dient immers op de meest efficiënte wijze te gebeuren.

INNOVATIE IN DE SOCIAL PROFIT MOET RUIMER GEZIEN WORDEN DAN ENKEL HOOGTECHNOLOGISCHE INNOVATIE. OOK PROCESVERNIEUWING EN SOCIALE INNOVATIE (EEN GEOPTIMALISEERDE TEAMORGANISATIE, OPLEIDING, WERK-OVERLEG EN COMPETENTIEONTWIKKELING) ZIJN UITERMATE BELANGRIJK. IN DE SECTOREN WORDT DAAR AL HEEL WAT AANDACHT AAN BESTEED MAAR DE INVESTERINGEN OP MANAGEMENTNIVEAU VRAGEN VOLDOENDE ONDERSTEUNING. DE VLAAMSE OVERHEID MOET DE VOORWAARDEN SCHEPPEN ZODAT MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENERS DE INNOVATITREIN NIET MISSEN.

5. SOCIAL PROFIT IN SOCIAAL OVERLEG

Op intersectoraal niveau verenigt Verso, de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen, sinds 1997 de socialprofitwerkgevers uit uiteenlopende (deel)sectoren. Verso vertegenwoordigt dit belangrijke en groeiende segment van de arbeidsmarkt in het intersectoraal sociaaleconomisch overleg in Vlaanderen (SERV).

Hoewel Verso gedurende het voorbije decennium een basiserkenning binnen de SERV verwierf en een constructief partnerschap met de andere sociale partners heeft opgebouwd, stellen we vast dat er bij sociale partners en overheid terughoudendheid blijft bestaan om Verso structureel en op alle niveaus de plaats te bieden die haar toekomt op basis van haar soortelijk gewicht en representativiteit.

VERSO VRAAGT DAT DE VLAAMSE REGERING IN DIALOOG MET DE SOCIALE PARTNERS ERVOOR ZORGT DAT DE STRUCTUREN VAN HET INTERPROFESSIEEL OVERLEG IN VLAANDEREN (SERV, VESOC, VDAB, SERR-RESOC, ...) AANGEPAST WORDEN AAN HET FUNDAMENTEEL GEWIJZIGD LANDSCHAP VAN SECTOREN, ONDERNEMINGEN EN HUN TEWERKSTELLING. VERSO IS VAN OORDEEL DAT EEN CORRECTE SAMENSTELLING IN OVEREENSTEMMING MET DE SOCIAALECONOMISCHE BETEKENIS VAN DE ONDERNEMINGEN EN HUN REPRESENTATIEVE ORGANISATIES DE DEMOCRATISCHE LEGITIMITEIT EN DE GELOOFWAARDIGHEID VAN DEZE OVERLEGORGANEN TEN GOEDE ZAL KOMEN.

De socialprofitsector kent sectoraal heel wat representatieve werkgeversorganisaties. Naast de belangenverdediging in de paritaire comités vervullen de werkgeversfederaties uit de social profit een belangrijke stimulerende en ondersteunende rol voor de aangesloten initiatieven. Bovendien zijn deze federaties een onmisbare schakel in de behoeftendetectie en als gesprekspartner van de overheid kunnen zij gemeenschappelijke aandachtspunten verwoorden. De verschillende adviesorganen zijn dan ook gebaat bij de inbreng van de socialprofitwerkgevers.

VERSO VRAAGT DE VLAAMSE REGERING DAT ZIJ STRUCTUREEL REKENING HOUDT MET DE STEM VAN DE SOCIALPROFITONDERNEMINGEN BIJ DE ADVISERING VAN HAAR BELEID, IN HET BIJZONDER OOK BIJ DE NIEUW OP TE STARTEN STRATEGISCHE ADVIESRAAD WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN. IN HET KADER VAN BETER BESTUURLIJK BELEID MOET DE REPRESENTATIVITEIT VAN DE SOCIALPROFITWERKGEVERS IN DE BELEIDSORGANEN VERZEKERD BLIJVEN.

6. PROACTIEF DEELNEMEN AAN DE EUROPESE BELEIDSVOERING

Europees beleid is binnenlands beleid. Ruim twee derde van de nationale en Vlaamse wetgeving heeft haar oorsprong in Europese wetgeving en aanbevelingen. Europa reikt in diverse beleidsdomeinen hefboomen aan om het welzijns- en gezondheidsbeleid in Vlaanderen te ontwikkelen. Te vaak wachten de Belgische en Vlaamse beleidsmakers het Europese beleid af zonder er proactief vorm aan te geven. Gelukkig registreert de sector de voorbije jaren de toegenomen aandacht van de Vlaamse administratie en politieke verantwoordelijken voor het Europese beleid. Dit vereist een dubbele beweging. Op Europees niveau moeten de thema's die de sector aanbelangen een sterkere focus krijgen. Op Vlaams vlak moeten we actiever en zeker ook proactiever het EU-beleid opvolgen en beïnvloeden. De sector nodigt uit om dit te doen in nauw partnerschap, met respect voor elkaars positie. De politieke partijen spelen in deze afstemming een sleutelrol.

De sector vraagt dat de inspanningen in de relevante beleidsdomeinen versterkt worden in de volgende legislatuur. Thema's die cruciaal zijn om een goede werking van de sector te garanderen zijn onder andere:

- De dienstenrichtlijn: de sector wenst duidelijkheid over de impact van de richtlijn op de sector.
- Staatssteun en mededingingsbeleid: de onduidelijkheid van de reglementering op sociale ondernemers dient opgelost te worden.
- Openbare aanbesteding: organisaties en diensten uit de welzijns- en gezondheidssector kunnen hun middelen niet vrij besteden op de markt, maar zijn verplicht om deze vanaf bepaalde grensbedragen te besteden volgens de regelgeving van de openbare aanbesteding. Sensibilisering van de betrokken sociale ondernemers hieromtrent is noodzakelijk.

- Arbeidswetgeving/organisatie van de arbeidstijd: de Commissie roept op om een grotere flexibiliteit van de werktijdregeling te voorzien. Deze flexibiliteit is eveneens noodzakelijk voor de betaalbaarheid en continuïteit van de residentiële dienstverlening in de socialprofitsector. Bij het uitblijven van een nieuwe richtlijn dreigen de Vlaamse overheid en de Vlaamse (residentiële) dienstverleners met een immense stijging van de (arbeids)kosten geconfronteerd te worden.

De sector vraagt om actiever betrokken te worden bij het bepalen van de Vlaamse standpunten en engageert zich ertoe om actiever te investeren in kennisopbouw en standpuntbepaling. Het vleva is voor de sector een performante en effectieve ondersteuningsstructuur die de *snelweg naar Europa* realiseert. De samenwerking tussen de departementen, agentschappen en de actoren uit het brede maatschappelijke middenveld – niet beperkt tot de socialprofitsector – is een onmiskenbare meerwaarde. De socialprofitsector participeert via Kleis, het kenniscentrum Europa van de socialprofitsector, aan de dagelijkse werking van vleva. Het versterken van Kleis zal het Europese niveau voor de sector beter ontsluiten. Toch kunnen de relevante actoren aan Vlaamse zijde nog beter betrokken worden bij de voorbereiding van het Europese beleidswerk. Verdere kennisopbouw en netwerkvorming zijn noodzakelijk, want te veel opportuniteiten blijven onbenut.

HET IS ESSENTIEEL DAT DE VLAAMSE OVERHEID EN HET VLAAMSE SECTORALE MIDDENVELD VERDER INVESTEREN IN DE BESTAANDE PARTNERSCHAPPEN EN INSTRUMENTEN.

Voor meer informatie over sectorale actiepunten verwijzen we naar de ledenfederaties van Verso:

- 1 Landsbond van Liberale Mutualiteiten –
Nederlandstalige Ziekenfondsen
Livornostraat 25
1050 Brussel
Tel: 02 542 86 00
Fax: 02 542 86 99
www.mut400.be
- 2 Landsbond van de Onafhankelijke
Ziekenfondsen
Sint Huibrechtsstraat 19
1150 Brussel
Tel: 02 778 92 11
Fax: 02 778 94 00
e-mail: info@mloz.be
www.mloz.be
- 3 Medisch-Sociale Sector in Dialoog
(MID) vzw
Haachtsesteenweg 579 PB40
1031 Brussel
Tel: 02 246 49 49
Fax: 02 246 49 55
e-mail: mid@cm.be
- 4 Neutrale Ziekenfondsen
Charleroisesteenweg 145
1060 Brussel
Tel: 02 538 83 00
Fax: 02 538 50 18
e-mail: info@lnz.be
www.neutrale-ziekenfondsen.be
- 5 Overleg Kunstenorganisaties (oKo) vzw
Saintelettesquare 19/6
1000 Brussel
Tel: 02 203 62 96
Fax: 02 201 17 27
e-mail: info@overlegkunsten.org
www.overlegkunsten.org
- 6 Rode Kruis Vlaanderen
Motstraat 40
2800 Mechelen
Tel: 015 44 33 22
Fax: 015 44 33 11
e-mail: info@rodekruis.be
www.rodekruisvlaanderen.be
- 7 Socialistische Vereniging van Vlaamse Gezondheids-
voorzieningen vzw (SOVERVLAG)
Sint-Jansstraat 32-38
1000 Brussel
Tel: 02 515 03 17
Fax: 02 515 03 08
www.socmut.be
- 8 Sociare vzw - Socioculturele Werkgeversfederatie
Galerie Ravenstein 28/3
1000 Brussel
Tel: 02 503 18 11
Fax: 02 514 57 36
e-mail: info@sociare.be
www.sociare.be
- 9 Solidariteit voor het Gezin vzw
Tentoonstellingslaan 76
9000 Gent
Tel: 09 264 18 11
Fax: 09 224 40 58
e-mail: solidariteit@svhg.be
www.svhg.be
- 10 Verbond Sociale Ondernemingen (VSO) vzw
Diksmuidelaan 50
2600 Berchem
Tel: 03 366 02 53
Fax: 03 366 11 58
e-mail: post@vso.be
www.vso.be

- 11 Vereniging van de Diensten voor
Gezinszorg van de Vlaamse Gemeenschap (VVDG) vzw
p/a Koningsstraat 306
1210 Brussel
Tel: 02 227 40 28
Fax: 02 227 40 39
e-mail: info@vvdg.be
- 12 Vereniging van Openbare Verzorgingsinstellingen (VOV)
Gildenstraat 9-11
1000 Brussel
Tel: 02 286 85 50
Fax: 02 230 66 94
e-mail: secretariaat@aepsfov.be
- 13 Vereniging Werkgevers Kinderopvang (VWKO)
Remylaan 4b
3018 Wijnmaal-Leuven
Tel: 016 24 49 94
Fax: 016 24 39 76
- 14 Vlaamse Christelijke Mutualiteiten
(VCM)
Haachtsesteenweg 579 PB40
1031 Brussel
Tel: 02 246 41 11
Fax: 02 246 48 21
www.cm.be
- 15 Vlaamse federatie van Beschutte werkplaatsen vzw (VLAB)
Goossensvest 34
3300 Tienen
Tel: 016 82 76 40
Fax: 016 82 76 39
e-mail: info@vlab.be
www.vlab.be
- 16 Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) vzw
Guimardstraat 1
1040 Brussel
Tel: 02 507 06 11
Fax: 02 513 36 45
e-mail: secretariaat@vsko.be
www.vsko.be
- 17 Vlaamse Socialistische Ziekenfondsen)
St-Jansstraat 32-38
1000 Brussel
Tel: 02 515 05 13
Fax: 02 515 05 08
www.socmut.be
- 18 Vlaams Welzijnsverbond vzw
Guimardstraat 1
1040 Brussel
Tel: 02 511 44 70
Fax: 02 513 85 14
e-mail: post@vlaamswelzijnsverbond.be
www.vlaamswelzijnsverbond.be
- 19 Wit-Gele Kruis Vlaanderen vzw
Ad. Lacomblélaan 69-71
1030 Brussel
Tel: 02 739 35 11
Fax: 02 739 35 99
e-mail: directie@vlaanderen.wgk.be
www.witgelekruis.be
- 20 Zorgnet Vlaanderen vzw
Guimardstraat 1
1040 Brussel
Tel: 02 511 80 08w
Fax: 02 513 52 69
e-mail: post@zorgnetvlaanderen.be
www.zorgnetvlaanderen.be

Verso

VERENIGING VOOR SOCIAAL PROFIT ONDERNEMINGEN

Vereniging voor Social Profit Ondernemingen vzw (Verso)

Kolonel Bourgstraat 122 - bus 4 - 1140 Brussel

Tel: 02 739 10 71 - Fax: 02 736 75 06

info@verso-net.be - www.verso-net.be